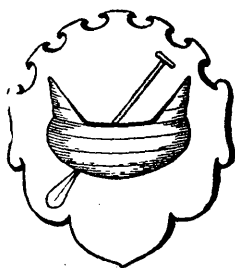

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 28-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel, (cztery szp. na stronie) zł. 0.20. — Przed tekstem zł. 0.55 — za wiersz (dwie szpalty na stronie), — Drobne zł. 0.05 za wiersz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50.

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 46 (474)

Łódź, dnia 13 listopada 1928 r.

Rok X

Treść numeru: Przemysł łódzki w wolnej Polsce. — Sprawozdanie z działalności Wydziału Gospodarczego za II kwartał 1928 r. — Okólnik Nr. 36. — Sprawozdanie rachunkowe Zarządu m. Łodzi za m. wrzesień 1928 r. — Biuletyn Statystyczny (prywatny ruch budowlany). — Kronika Miejska. — Z życia miast polskich — Kronika zagraniczna. — Ogłoszenia.

Przemysł łódzki w wolnej Polsce.

Przed wojną światową Łódź rozwijała się i rosła na wzór miast amerykańskich: Niewielka miescina, jaką było nasze miasto w początku XIX stulecia, zamieniła się w sto lat w półmilionowe miasto z przemysłem, który zaopatrywał w wyroby włókiennicze całą Rosję aż do brzegów Oceanu Spokojnego.

W bilansie płatniczym b. Królestwa Kongresowego wszystkie pozycje, jako to mąka, zboże, żelazo i t. d. wykazywały minus, t. j. do Kongresówki przywożono więcej tych artykułów, niż wywożono. Tylko dwie pozycje dawały dochód tej części Polski, mianowicie przemysł włókienniczy i zarobki tych robotników, którzy bądź wyjeżdżali na roboty sezonowe (saksy), bądź z dalekich stron przysyłałi pieniądze swoim bliskim, pozostającym w ojczyźnie. — Miała więc Łódź ogromne znaczenie pod względem gospodarczym dla Kongresówki, gdyż za jej wyroby przyływały poważne sumy, które, wzbogacając kraj, pobudzały przedsiębiorców do budowania i rozszerzania przedsiębiorstw: nie było roku, abyśmy nie widzieli wznoszących się nowych murów i nowych kominów fabrycznych.

Wybuchła wojna w sierpniu 1914 roku. Jak gdyby jakiś zły duch dmuchnął pod kominy fabryczne, zagasił ogień, a z nim wszelkie życie i ruch przemysłowy. Byliśmy świadkami zmagania się tych potęg, które kiedyś Polskę podzieliły: jakieś przeznaczenie zmusiło ich do toczenia krwawych walk na ziemi, którą wbrew prawu i sprawiedliwości zagarnęli. Huragan wojny przeleciał i przez Łódź. A potem rozpoczęła się okupacja. — Niemcy z całą systematycznością przystąpili do niszczenia przemysłu łódzkiego: wywieźli oni surowce, zabrali maszyny, motory, walce

drukarskie, pasy i kable, rozbijali aparaty, aby z nich wy dostać chociażby najmniejszą ilość miedzi lub mosiądzu, zarekwirowali wszystkie gotowe wyroby, nawet o klamkach nie zapomnieli. Sama strata poniesiona wyniosła około 90 milj. dolarów, co się równa 800 milj. złotych. Żeby uprzytomnić sobie, jak wielkie było dokonane spustoszenie, wystarczy jeżeli stwierdzimy, że cały obieg pieniędzy Polski wynosi 1200 milj. zł. Jednocześnie Niemcy zabrali się do rekwirowania ludzi. Zabraniali oni wypłacać zapomogi robotnikom, aby zmusić ich głodem do emigrowania do Niemiec, gdzie wskutek ciągłych mobilizacyj zabrakło sił roboczych: w ten sposób zmusili do opuszczenia Łodzi około 60.000 robotników i robotnic, a później zaprowadzili t. zw. bataljony robotnicze, do których brano ludzi gwałtem. Takim sposobem zdawało im się, że przemysł łódzki jest zniszczony, gdyż został bez robotników, bez maszyn i bez środków obrotowych, Łódź zaś zamieni się znów w małe miasteczko, a kiedy się wojna skończy, mieszkańcy Polski będą sprowadzać wyroby włókiennicze z Niemiec lub Austrii. Wiadomo zaś, że jeżeli jakiś naród nie posiada własnego przemysłu, to staje się zależnym gospodarczo od tych, którzy mu dostarczają gotowe wyroby. Do tego właśnie dążyli i Niemcy w stosunku do narodu Polskiego.

Ale stało się inaczej. — Gdy nastąpił dziesięć lat temu wielki cud Zmartwychwstania Polski, jednocześnie Łódź obudziła się z głębokiego snu, w który ją pogrążyła wojna. Wzięto się energicznie do naprawiania popsutych maszyn, bawełnę dostał dla Polski Paderewski od Hoovera, który tyle dobrego wyświadczył Polsce w latach powojennych, dostarczając nam żywność, i w maju 1919 roku ruszyły pierwsze fabryki. Trudności było bardzo wiele do przewyciężenia. Przypomnę jedną, bardzo charakterystyczną. Wobec tego, że Niemcy zabrali pasy, a nabycie nowych było bardzo utrudnione, używano początkowo papierowych pasów, później parcianych, a dopiero później przyszły pasy prawdziwe — skórzane. Takich trudności było bez liku, bez miary, ale wszystkie one były drobnostką wobec następującego zagrożenia. — Jak wiemy, przemysł łódzki obsługiwał prawie wyłącznie Rosję, a tymczasem po wojnie Łódź utraciła w zupełności swój dotychczasowy rynek zbytu i musiała przystosować się do wymagań nowych swoich odbiorców, t. j. Wielkopolski i Małopolski, które przyzwyczyły się do wyrobów niemieckich i austriackich. I ta trudność została przewyciężona. Łódź podjęła konkurencję z przemysłowcami wyżej stojącymi, aby dostarczyć towaru, odpowiadającego gustowi i potrzebom nowych odbiorców. I tutaj Łódź wyszła zwycięsko z ciężkiego położenia. Ciekawie bardzo przedstawia się powojenny rozwój Łodzi na tle cyfr. Niestety nie posiadamy zupełnie dokładnych danych i dlatego nie możemy zobrazować cyfrowo całości kształtu postępów przemysłu włókienniczego, posługiwać się wyłącznie datami zebranymi przez Związek Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem, skupiającym tylko większe fabryki. Poniżej umieszczone tablice charakteryzują najlepiej ten rozwój, o którym wspomnieliśmy.

Przed wojną było zatrudnionych robotników	w przem. bawełn.	wełnianym	Razem
na 1/I 21 r.	67.907	26.738	94.645
„ „ 22 r.	31.077	11.271	42.348
„ „ 23 r.	50.062	13.701	64.519
„ „ 24 r.	74.783	18.834	93.617
„ „ 24 r.	82.521	17.269	99.520

	w przem. bawełn.	wełnianym	Razem
Na 1/I 25 r.	55.263	16.684	71.947
„ „ 26 r.	50.088	12.599	62.687
„ „ 27 r.	63.465	16.911	80.376
„ „ 28 r.	72.884	20.411	93.295

Na zasadzie tablicy tej, po wyłączeniu czterech lat, mianowicie 1923 i 1924 jako inflacyjnych i dwóch następnych jako przesileniowych, stwierdzić należy, że ilość robotników, zajętych w fabrykach, zjednoczonych w Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem stale rośnie i dochodzi do przedwojennej normy. Przypuszczalnie to samo zjawisko da się zaobserwować i w innych włókienniczych fabrykach. — Te cyfry są bardzo pouczające. Wskazują one, że Łódź, pozbawiona rynków rosyjskich, do których się przyzwyczaiła w przeciągu szeregu lat, umiała zastosować się do potrzeb polskiego rynku, i że ten ostatni, obejmujący tylko 30.000.000 mieszkańców, zrównoważył rynki rosyjskie, reprezentujące 150 milj. mieszkańców. Z drugiej zaś strony Łódź, zaopatrując Polskę w wyroby włókiennicze, uniezależnia ją ekonomicznie od przemysłu innych narodów, a przecież, jak widzieliśmy, Niemcy, rujnując łódzkie fabryki, dążyli do tego, abyśmy z musu stali się odbiorcami ich wytwórczości.

SPRAWOZDANIE

z działalności Wydziału Gospodarczego w okresie
od 1. IV. do 1. VII 1928 r.

I. ODDZIAŁ ADMINISTRACJI MAJĄTKU MIEJSKIEGO.

Z nastaniem dni wiosennych administracja przystąpiła do przeprowadzenia szczegółowych oględzin posesyj miejskich, sprawdzając stan instalacji wodociągowych i rur zlewowych w celu stwierdzenia, czy nie zostały one uszkodzone w czasie trwania mrozów.

Równocześnie obejrzano dachy, studnie, instalację elektrycznego oświetlenia, biorąc pod uwagę najdrobniejsze braki w urządzeniach w celu przygotowania szczegółowego planu robót na okres letni, zmierzających do ich usunięcia.

Przed rozpoczęciem robót na posesjach miejskich, pozostających w związku z podniesieniem stanu sanitarnego, zapoznano się z zaleceniami w tym względzie dozorów sanitarnych przy Wydziale Zdrowotności Publicznej. Idąc po linii wskazań tychże dozorów, na posesjach miejskich doprowadzono do należytego stanu śmietniki, ustępy, zlewy i ścieki.

Z poważniejszych robót wykonanych w okresie sprawozdawczym w tej dziedzinie zasługują na uwagę wybudowanie na posesjach miejskich 12 śmietników murowanych ocementowanych z pokrywami, postawienie 8 nowych ustępów na miejsce rozebranych starych; wybudowano pralnię dla lokatorów budynku przy ul. Przędzalnianej Nr. 64 oraz naprawiono uszkodzone rynsztoki.

Niezależnie od powyższych prac zatrudnieni przez Oddział Administracji rzemieślnicy wykonali gruntowny remont wewnętrzny obory

i stajni miejskiej przy Alei 1-go Maja 124, gdzie zostały otynkowane i wybielone ściany, założono żłoby, obite blachą, wycementowano ścieki, położono posadzki oraz naprawiono dachy.

W okresie drugiego kwartału administracja przejęła również 3 nowe gmachy miejskie, specjalnie przeznaczone dla nauczycielstwa szkół powszechnych, mianowicie przy ul. Nowo-Marysińskiej Nr. 2/4, przy ul. DREW-nowskiej Nr. 88 i przy ul. Podmiejskiej Nr. 21.

Wykonywując zarządzenie Magistratu, zainstalowano w mieszkaniach dozorców budynków miejskich instalację elektrycznego oświetlenia, względnie uruchomiono ją tam, gdzie była wyłączona. Z nastaniem dni ciepłych, stosownie do obowiązujących przepisów policyjnych, rozpoczęto polewanie placów miejskich i jezdni przed posesjami miejskimi. Dla celów tych używano 2 miejskie samochody-polewaczki. Ze względu jednak na konieczność trzykrotnego polewania ulic, zwłaszcza w dni letnie wietrzne, posiadane dwie polewaczki nie mogły podołać zadaniu i siłą rzeczy na większych posesjach miejskich założono hydranty, odciążając temsamem częściowo pracę samochodów.

II. ODDZIAŁ ZAOPATRYWANIA.

W okresie drugiego kwartału 1928 roku za pośrednictwem Oddziału Zaopatrzenia zakupiono różnych towarów dla potrzeb instytucji miejskich według następującego wyszczególnienia:

Skład opałow i 6 sklepów:

materiały opałowe, artykuły kolonialno-spożywcze i inne	
na sumę	zł. 151,242,77

Składnica Wydziału Gospodarczego:

materiały pisemne, druki, przedmioty do utrzymania czystości i przedmioty gospodarcze na sumę	zł. 57.993,27
---	---------------

Garaż samochodowy:

materiały pędne, gumy, dętki i części do aut na sumę	„ 16.155,94
--	-------------

Stajnia i tabor:

pasza, inwentarz żywy, uprząż i ruchomości na sumę	„ 48.631,69
--	-------------

Gopodarstwo mleczne:

pasza, inwentarz żywy i ruchomości na sumę	„ 6.386,09
--	------------

Dostawy bezpośrednie:

różnych materiałów, zakupionych w drobnych partjach dla instytucji miejskich na sumę	„ 155.366,75
--	--------------

Ogółem zł. 435.776,51

W związku z wprowadzeniem w życie przepisów o umundurowaniu pracowników miejskich, zatwierdzonych uchwałą Magistratu Nr. 308 z dnia 31-go marca 1927 roku, w okresie sprawozdawczym zaopatrzone w odzież uniformową wszystkich funkcjonariuszów niższych, zatrudnionych w służbie miejskiej zewnętrznej i wewnętrznej. Zgodnie z powyższymi przepisami wydano: 225 uniformów granatowych dla służby we-

wewnętrznej, 127 uniformów zielonych z odcieniem szarym dla służby zewnętrznej, 166 bluz letnich z materiału „khaki” dla służby wewnętrznej i zewnętrznej, 23 czapki urzędnicze granatowe z otokiem aksamitnym zielonym. Wszystkie mundury i czapki opatrzone zostały znaczkami z godłem miasta; na wiśniowym polu złota łódź.

Skład opałowy niezależnie od zaopatrywania w opał wszystkich instytucji miejskich kontynuował również na miejscu sprzedaż detaliczną materiałów opałowych szerszej ludności miasta.

Na obroty składu opałowego, osiągnięte w okresie drugiego kwartału, składają się następujące pozycje:

wydano węgla instytucjom miejskim	5404	cnt.	na sumę zł.	26,206.60
„ drzewa	348,1	„	„	1,906,17
„ koksu	423	„	„	2,876.40
sprzedaż węgla ludności za gotówkę	4693	„	„	23,414.07
„ drzewa	208,5	„	„	1.213.85
			Ogółem zł.	55,617.72

Sklepy miejskie w okresie od 1-go kwietnia do 30 czerwca 1928 r. osiągnęły obroty ze sprzedaży artykułów kolonialno-spożywczych na sumę zł. 74.496,59.

Pralnia miejska obsługująca niemal wyłącznie instytucje Wydziału Zdrowotności Publicznej, wyprała w okresie drugiego kwartału 8419 kilogramów bielizny. Wpływy za pranie bielizny, obliczone po 90 groszy za 1 kilogram, w sumie złotych 7.577,10, zużyte zostały całkowicie na pokrycie wydatków pralni.

Introligatorka miejska wykonała większość swych prac dla Wydziału Oświaty i Kultury. Oprawiono ogółem 1392 książek bibliotecznych oraz 163 różnych rejestrów. Wydatki poniesione w związku z oprawą wymienionych książek wynoszą sumę złotych 4.745,85.

Garaz samochodowy w okresie sprawozdawczym dysponował autami ciężarowymi, samochodami - polewaczkami oraz obsługiwał karetki pogotowia. Samochody ciężarowe używane były przeważnie przez Wydział Plantacji do przewozu żwiru i piasku do parków miejskich, częściowo również przez inne wydziały do przewozu większych ładunków towarów. Z posiadanych w garażu 4-ch karetek sanitarnych 3 używane były dla potrzeb Pogotowia Ratunkowego, jedna zaś do przewozu chorych zakaźnych.

Koszty utrzymania garażu w okresie drugiego kwartału przedstawiają się w sposób następujący: utrzymanie karetek pogotowia złotych 18.859,74, utrzymanie auta reprezentacyjnego zł. 435,45, uruchomienie samochodów ciężarowych zł. 14.777,56, utrzymanie 2 polewaczek, zraszających place i ulice miasta zł. 9.162,05, — ogółem zł. 43.234,80.

W okresie sprawozdawczym dostarczono dla potrzeb instytucji miejskich następujących zaprzęgów:

w m-cu kwietniu	296	zaprzęgów	jednokonných
„	414	„	parokonných
„ maju	365	„	jednokonných
„	353	„	parokonných
„ czerwca	370	„	jednokonných
„	414	„	parokonných.

Z posesyj miejskich wywieziono:

w m-cu kwietniu	110 wozów śmieci
„ „	735 beczek nieczystości
„ maju	145 wozów śmieci
„ „	686 beczek nieczystości
„ czerwcu	145 wozów śmieci
„ „	723 beczek nieczystości.

Koszty poniesione w związku z utrzymaniem zaprzęgów i wywózką nieczystości w ciągu drugiego kwartału wyniosły sumę zł. 87.795,58.

Gospodarstwo mleczne w dniu 1 kwietnia 1928 roku posiadało 34 krowy i 1 stadnika.

W celu wyzbycia się krów wyjałowionych, przyczyniających się zanikiem mleczności do powstawania strat, w okresie sprawozdawczym zamieniono 5 sztuk nieprodukcyjnych na wysokomleczne.

W ciągu drugiego kwartału b. r. otrzymano ogółem 36.569 litrów mleka, którego wartość obliczona po 45 groszy za litr, wynosi złotych 16.456,05.

Mleko powyższe dostarczono instytucjom Wydziału Zdrowotności Publicznej i Wydziału Opieki Społecznej.

III. ODDZIAŁ ROLNO-LEŚNY.

W zakresie gospodarki leśnej na terenie majątku Łągiewniki w pierwszych dniach kwietnia zalesiono nieużytki w rewirze Skotniki od strony zachodniej. W tym celu po zrównaniu okopów wojennych i zasypaniu dotychczasowych głębokich dołów, wyorano odpowiednie bruzdy, które spulchniono i zasiano nasieniem sosny zwyczajnej (*pinus silvestris*), w ilości 15 klg. Dłuższa jednak susza wiosenna spowodowała nierównomierne i późne kiełkowanie nasienia. Zamierzając przystąpić do zalesienia pozostałych nieużytków, jakoteż — wychodować drzewa ozdobne, zaprowadzono w rewirze Skotniki szkółkę leśną, o powierzchni 9 ar., w której zasiano sosnę w 4-ch odmianach, modrzew europejski i świerków 2-ch gatunkach. Nasion innych drzew, jak dębu czerwonego, nie można było otrzymać, przeto część szkółki zasiano łubinem.

Otaczając należytą opieką drzewostan leśny, prowadzono nadal walkę z groźnym szkodnikiem leśnym — kornikiem. Postawionych 40 drzew pułapkowych delikatnie okorowano, poczem korę zgrabiono i na miejscu spalono wraz z wylęgniętymi larwami. Drzewa chore, opadnięte przez kornika, jak również złomy i wywroty, całkowicie wyrobiono, na obszarze zaś 0,08 ha, przeznaczonym pod budowę stodoły, zgodnie z zezwoleniem Wojewódzkiej Ochrony Leśnej, drzewa wykarczowano.

Niezależnie od powyższych prac leśnych, przygotowano rolę pod siew owsa, seradeli i pod kartofle. Z braku dostatecznej ilości obornika, użyżniono glebę nawozami sztucznymi; na 6 mg. zasiano owies, na 3½ mg. seradela, kartofle zaś zasadzono na połowie morgi. Na łąkach, tak zw. smugach, dokonano częściowego wydobycia bronami mchu i wycięto iwę, również oczyszczono i pogłębiło rów celem odwodnienia części łąki.

W dziale gospodarstwa rybnego — wypuszczono wodę ze stawu zimowego, przeliczono i zważono zapas ryb, aby się przekonać o warunkach ich przezimowania i ewentualnych stratach. Na 878 sztuk karasi, linów i karpia ogólnej wagi 62,50 klg. było 51 sztuk chorych i śniętych. został

Ubytek zatem zarybku był znikomy (około 6%), a stan zdrowotny zarybku świadczy o dobrych warunkach rozwoju przyszłego gospodarstwa rybnego.

Prace ogrodowe ograniczono do minimum z braku odpowiedniego terenu oraz wysokich kosztów doprowadzenia gleby do należytego stanu. Ograniczono się zatem do wypielenia i obłożenia mchem truskawek przy sanatorium oraz zasadzono na klombach i rabatach kwiaty. Nie omieszkało także oczyścić drzew owocowych i pobielić ich przed wczesnym pędzeniem soków. Przy leśniczówce w Skotnikach zasadzono agrest i świerki.

Ponieważ właściwe gospodarstwo rolne prowadzi się w Skotnikach, rozebrano stodołę przy „czworakach“ vis a vis Sanatorium i zwieziono ją na Skotniki. Prócz tego naprawiono różne narzędzia gospodarcze, uzupełniano ogrodzenia przez dorobienie bram, furtek, oraz wykonano szereg drobnych napraw w budynkach mieszkalnych i gospodarczych.

OKÓLNIK Nr. 36.

Podaje się do wiadomości, że w myśl uchwały Magistratu Nr. 987 z dnia 25 października 1928 roku za czas nieprzepracowany z powodu strajku od dnia 15 do dnia 18 października 1928 r. włącznie należy potrącić z uposażeń pracowników miejskich odpowiednie kwoty. Potrącenia winny być dokonane w następujący sposób:

Listy płacy dla pracowników miejskich za czas, obejmujący strajk, należy sporządzić normalnie; natomiast należy sporządzić zarządzenie przyjęcia wpłaty na ten dział paragraf i pozycję budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1928/29, z których są asygnowane pobory służbowe (przez potrącenie z wydatków) oraz dołączyć do niego imienny wykaz pracowników, którzy strajkowali, z wyszczególnieniem opuszczonych dni pracy, łącznie sum, przypadających do potrącenia. Przy obliczeniu potrąceń należy wziąć pod uwagę, że jednodniowe wynagrodzenie pracownika, otrzymującego uposażenie miesięczne, wynosi 1/30 całkowitej pensji miesięcznej wraz z dodatkiem 15 proc. Do stawki dziennej dietariuszy należy doliczyć 15 proc.

Na podstawie tak sporządzonych zarządzeń przyjęcia wpłaty Główna Kasa Miejska potrącać będzie, poczynając od dnia 1 listopada 1928 roku, poszczególnym pracownikom miejskim co miesiąc jednodniowe pobory.

Należy wobec tego uwidocznic również w wymienionym wyżej wykazie sumy, jakie przypadają do potrącenia w poszczególnych miesiącach.

W związku z powyższem wydziały, biura i urzędy prześlą Oddziałowi Personalnemu Wydziału Prezydyjalnego w terminie 1-dniowym imienny spis pracowników miejskich, nieobecnych z powodu strajku, a pobierających uposażenie z list płacy, sporządzanych przez Wydział Prezydyjalny.

Wszelkich bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie Oddział Personalny Wydziału Prezydyjalnego.

Łódź, dnia 30 października 1928 r.

Dyrektor
Zarządu Miejskiego
(-) w. z. M. Kalinowski.

Prezydent
(-) B. Ziemięcki.

Sprawozdanie Rachunkowe Zarządu m. Łodzi za m-c wrzesień 1928 r.

Dz.	W y s z c z e g ó l n i e n i e	Pę. budżetu 1928/9 r.		Realizacja od 1.IV-31.VIII.1928		Realizacja we wrześniu 1928 r.		R A Z E M	
		Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
	A. Dochody zwyczajne:								
I	Majątek komunalny	359,335		65,127,32		63,816,93		128,944,25	
II	Przedsiębiorstwa komunalne	2,067,434		1,048,083,49		130,736,79		1,178,820,28	
III	Subwencje i dotacje	168,001		49,184,72		—		49,184,72	
IV	Zwroty	893,570		266,096,03		48,555,77		314,651,80	
V	Opłaty administracyjne	594,645		290,724,11		84,700,97		375,425,08	
VI	Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów .dobra publicznego	905,435		1,198,982,12		376,425,81		1,575,407,93	
VII	Dopłaty (opłaty specjalne)	190,000		122,535,67		5,909,58		128,436,25	
VIII	Udział w podatkach państwowych	3,500,000		1,531,236,41		173,336,34		1,704,572,75	
IX	Dodatki do podatków	12,400,000		4,922,847,23		1,365,756,73		6,288,603,96	
X	Podatki samoistne	5,750,102		2,400,674,65		498,093,77		2,898,768,42	
XI	Różne wpływy	150,034		46,927,85		12,982,09		59,909,94	
	B. Dochody nadzwyczajne:								
I-XI	Zasilki inwestycyjnie inne	26,978,556		11,942,419,60		2,760,305,78		14,702,725,38	
		17,674,077		17,614,310,15		1,816,343,63		19,430,653,78	
		44,652,633		29,556,729,75		4,576,679,41		34,133,379,16	
XII	Zakłady Miejskie	2,895,715		154,403,55		236,561,78		390,965,33	
		47,548,348		29,711,133,30		4,813,211,19		34,524,344,49	
	Aserwaty			7,014,812,88		1,031,899,89		8,046,712,77	
	Zaliczki			255,623,45		50,036,75		305,660,20	
				36,981,569,63		5,895,147,83		42,876,717,46	

Sprawozdanie Rachunkowe Zarządu m. Łodzi za m-c wrzesień 1928 r.

Dz.	W y s z c z e g ó l n i e n i e	P g, budżetu 1928/9 r.		Realizacja od 1.IV-30.VIII1928r.		Realizacja we wrześniu 1928 r.		R A Z E M	
		Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
	A. Wydatki zwyczajne:								
I	Administracja ogólna	4,980,841		2,297,583,22		502,983,11		2,800,566,33	
II	Majątek komunalny	588,920		306,956,45		48,816,68		355,773,13	
III	Przedsiębiorstwa komunalne								
IV	Splata długów	2,454,885		81,967,45		504,632,17		586,599,62	
V	Drogi i place publiczne	1,409,034		748,622,36		173,239,31		921,861,67	
Va	Regulacja miasta	297,887		137,137,01		29,032,14		166,169,15	
VI	Oświata	3,778,526		1,275,199,39		369,390,11		1,644,589,50	
VII	Kultura i sztuka	973,277		483,657,64		71,461,20		555,118,84	
VIII	Zdrowie Publiczne	5,644,122		2,048,971,37		533,581,24		2,582,552,61	
IX	Opieka Społeczna	3,917,710		1,228,128,09		306,329,83		1,534,457,92	
X	Popieranie rolnictwa	148,718		63,940,60		16,072,07		80,012,67	
XI	Popieranie przemysłu i handlu	914,423		309,110,80		41,812,56		350,923,36	
XII	Bezpieczeństwo Publiczne	859,807		338,065,93		42,146,46		380,212,39	
XIII	Różne	842,876		301,124,10		84,296,76		385,420,86	
		26,810,526		9,620,464,41		2,723,793,64		12,344,258,05	
	B. Wydatki nadzwyczajne:								
I-XIII	Wydatki inwestycyjne	17,842,107		10,676,616,26		3,372,234,89		14,048,851,15	
XIV	Zakłady Miejskie	44,652,633		20,297,080,67		6,096,028,53		26,393,109,20	
		2,895,715		749,375,94		189,962,26		939,338,20	
XVI	Instytucje dla potrzeb własnych (sumy przejściowe)	47,548,348		21,046,456,61		6,285,990,79		27,332,447,40	
				1,417,687,86		215,270,80		1,632,958,66	
				22,464,144,47		6,501,261,59		28,965,406,06	
				5,566,201,52		1,032,378,74		6,598,580,26	
	Aserwaty Zaliczki			1,159,186,55		214,596,25		1,373,782,80	
				29,189,532,54		7,748,236,58		36,937,769,12	

BIULETYN STATYSTYCZNY.

Opracowano w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi.

Statystyka prywatnego ruchu budowlanego.

ROK i MIESIĄC		Rozpoczęte budowie				Zakończone budowie					
		Ogółem	w t e m			Ogółem	w t e m				Izb mie- szkalnych
			miesz- kalne	przem. i handl.	inne		miesz- kalne	przem. i handl.	inne		
N O W E B U D O W L E											
1923		261	108	66	87	207	55	68	84	400	
1924		316	123	72	121	284	103	71	110	622	
1925		275	159	32	84	186	82	38	66	492	
1926		391	240	51	100	321	177	50	94	1213	
1927		318	208	61	49	279	151	51	77	961	
Styczeń	1928	10	7	1	2	8	3	5	—	23	
Luty	"	9	5	4	—	20	15	4	1	184	
Marzec	"	22	17	2	3	7	1	2	4	4	
Kwiecień	"	20	12	4	4	10	7	1	2	37	
Maj	"	33	22	8	3	18	8	5	5	97	
Czerwiec	"	44	39	2	3	5	1	2	2	3	
Lipiec	"	18	16	—	2	11	9	—	2	72	
Sierpień	"	39	37	1	1	11	9	1	1	56	
Wrzesień	"	39	30	7	2	19	15	3	1	195	
N A D B U D O W Y I P R Z E B U D O W Y											
1923		118	66	39	13	75	37	23	15	316	
1924		94	33	35	26	111	50	31	30	383	
1925		50	33	10	7	79	48	20	11	253	
1926		69	39	23	7	78	37	26	15	457	
1927		65	36	27	2	44	26	17	1	161	
Styczeń	1928	4	3	1	—	2	2	—	—	6	
Luty	"	2	2	—	—	3	1	1	1	8	
Marzec	"	2	2	—	—	1	1	—	—	6	
Kwiecień	"	4	3	1	—	—	—	—	—	—	
Maj	"	15	11	4	—	4	4	—	—	28	
Czerwiec	"	3	1	2	—	—	—	—	—	—	
Lipiec	"	3	2	1	—	—	—	—	—	—	
Sierpień	"	5	5	—	—	2	2	—	—	4	
Wrzesień	"	5	5	—	—	1	1	—	—	4	

Źródło: Sprawozdania miesięczne Inspekcji Budowlanej m. Łodzi.

KRONIKA MIEJSKA.

Magistrat przystępuje do zorganizowania Urzędu Bezpieczeństwa Ruchu Ulicznego. Urząd Przemysłowy I-ej Instancji przy Magistracie m. Łodzi przystąpił do zorganizowania Urzędu Bezpieczeństwa Ruchu Ulicznego m. Łodzi, w którego kompetencjach leżeć będzie załatwianie wszelkich spraw, związanych z ruchem ulicznym, zarówno leżących w uprawnieniach Magistratu, jak Starostwa Grodzkiego.

W szczególności do zakresu kompetencji Urzędu między innymi należeć będzie:

1) składanie wniosków w sprawach brukowania jezdni i układania chodników na nowych ulicach, kolejności reparacji bruków na jezdniach istniejących, rozmieszczenia nowych szlaków komunikacyjnych, oświetlenia ulic dotychczas nieoświetlonych;

2) Rejestracja, przegląd i kwalifikowanie do użytku publicznego wszelkiego rodzaju pojazdów, kursujących po ulicach miasta;

3) Nadzór nad oświetleniem ulicznym oraz nad otwieraniem i zamykaniem bram;

4) Nadzór nad przestrzeganiem przez jadących na ulicach przepisów o ruchu ulicznym;

5) Wydawanie zezwoleń na uprawianie w Łodzi wszelkiego rodzaju procederów przewoźniczych, kart rowerowych, pozwoleń na jazdę oraz zezwoleń na wszelkiego rodzaju zajęcia wykonywane na ulicy.

Urząd Bezpieczeństwa Ruchu Ulicznego składać się będzie organizacyjnie z dwóch oddziałów: inspekcyjnego i przemysłowego.

Nadzór nad Urzędem Bezpieczeństwa sprawować będą łącznie Starosta Grodzki i Prezydent Miasta. Statut organizacyjny Urzędu
Zrząd Wojewódzki

i p. Prezydenta Miasta zatwierdzonej.

Scentralizowanie wszystkich spraw z zakresu ruchu ulicznego w jednym urzędzie przyczyni się niewątpliwie do uporządkowania stale wzrastającego ruchu kołowego oraz stanowić będzie wielkie udogodnienie dla interesantów, którzy niejednokrotnie sprawy związane z ruchem kołowym załatwiać muszą w paru urzędach.

Prace nad planem regulacyjnym miasta. Pod przewodnictwem p. prezydenta Ziemięckiego odbyła się konferencja, poświęcona rozpatrzeniu ogólnego planu regulacyjnego.

W konferencji wzięli udział członkowie Komisji Regulacyjnej pp. wiceprezydent Rapalski, ławnik Izdebski, naczelnik Wydziału Budownictwa inż. Wołodźko, inż. Stułkowski, inż. Kwapiszewski, techn. Frąckiewicz z ramienia Magistratu, inż. Sunderland, dr. Skalski, prof. Tołwiński oraz autor planu prof. Michalski.

Po dłuższej dyskusji nad wytycznymi planu regulacyjnego postanowiono, by w czworoboku ulic śródmieścia: Żeromskiego, Anny, Głównej, Targowej, Pomorskiej i Konstancyńskiej utworzona została dzielnica wyłącznie handlowo - mieszkalna z wyłączeniem zakładów przemysłowych. Zdecydowano następnie wyłączyć z pod planu zabudowy wszelkie tereny zadrzewione, zarówno państwowe i komunalne, jak prywatne.

Poza tem omówiono sprawę szerokości głównych arterij komunikacyjnych w Łodzi oraz sprawę rozplanowania dzielnicy przemysłowej.

O komunikację tramwajową przedmieścia Brus Dolny. W związku z uchynieniem się Zarządu Ł. Wąskotorowych Elektr. Kolejek Dojazdowych od wprowadzenia taryfy ulgowej na linii Konstancyńskiej w

granicach m. Łodzi, Magistrat wysłał w dniu 2 bm. do Zarządu Kolei Dojazdowych, następujące pismo: „Wbrew paragrafom 2 i 8 umowy, zawartej w dniu 23 lipca 1928 roku, Zarząd Łódzkich Wąskotorowych Elektrycznych Kolei Dojazdowych nie wprowadził na linii Łódź—Konstantynów taryfy ulgowej w wysokości 10 gr. i 5 gr., do obecnych granic miasta, lecz tylko do przystanku Zdrowie. Wobec tego Magistrat najkategoryczniej żąda zastosowania się do powyższej umowy w całej rozciągłości i natychmiastowego wprowadzenia ulgowej taryfy na wszystkich odcinkach linii kolei dojazdowych, leżących w granicach miasta, a więc i na linii Łódź—Konstantynów, aż do obecnych granic miasta”.

Zmiana godzin otwarcia Biblioteki Publicznej. Po zakończeniu wewnętrznych prac organizacyjnych, związanych z rozszerzeniem lokalu, czytelnia Biblioteki Publicznej otwarta jest z dn. 6 listopada r. b. dla publiczności przez cały dzień bez przerwy, t. j. od godziny 10-ej rano do 9-ej wiecz.; — w soboty zaś — od godziny 10-ej rano do 7-ej wiecz.

Z Urzędu Zasiłkowego Magistratu m. Łodzi. Według obliczeń Urzędu Zasiłkowego Magistratu m. Łodzi ogólna liczba osób, pobierających zapomogi doraźne w okresie od 22 do 28-go października wynosiła 234 osób, w tem: 217 mężczyzn i 17 kobiet. W okresie tym wypłacono zasiłków doraźnych na ogólną sumę zł. 3,741.15 gr.

Zasiłki ustawowe pobierało ogółem 2,945 osób, w tem: 850 mężczyzn i 2,095 kobiet. Suma wypłaconych zasiłków wynosiła zł. 35,099.70 gr.

Zachorowania na choroby zakaźne. W ciągu ubiegłego tygodnia, t. j. od dnia 28 października do 3 listopada r. b. włącznie, zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki chorób zakaźnych:

Dur plamisty 2 przypadki (w tygodniu poprzednim — przypadków), dur brzuszny 18 przypadków (w tygodniu poprzednim 24 przypadków), płonica 32 przypadków (w tygodniu poprzednim 38 przypadków), błonica 14 przypadków (w tygodniu poprzednim 17 przypadków), odra 19 przypadków (w tygodniu poprzednim 14 przypadków), krztusiec 4 przypadki (w tygodniu poprzednim 3 przypadki), gorączka połogowa — przypadków (w tygodniu poprzednim 2 przypadki).

Ogółem zanotowano w tygodniu ubiegłym 89 przypadków, w tygodniu poprzednim 98 przypadków.

Z Rady Naczelnej do Walki z Gruźlicą. Pod przewodnictwem p. ławnika d-ra Margolisa odbyło się kolejne posiedzenie Rady Naczelnej Walki z Gruźlicą. Obecni byli: pp. dr. Jadwiga Szustrowa, Gustawa Moskiewiczówna (Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dziecka), przewodniczący Zarządu Kasy Chorych m. Łodzi — Kałużyński, naczelny lekarz Kasy Chorych — dr. Tomaszewicz, przewodniczący Rady Sekcji Walki z Gruźlicą — dr. Sterling oraz miejski inspektor szpitalnictwa — dr. Mittelstaedt.

Ze złożonego sprawozdania wynika, iż akcja walki z gruźlicą w nowej formie organizacyjnej rozwija się bardzo pomyślnie, dzięki współpracy instytucyj, które weszły w skład Rady Naczelnej.

Koordinacja akcji Kasy Chorych i Miejskiej Sekcji Walki z Gruźlicą umożliwiła celową i systematyczną akcję zapobiegawczą, z drugiej zaś strony — leczenie przez Kasę gruźlików aż do całkowitego wyleczenia, oraz rozszerzenia przez Magistrat i Kasę Chorych zakresu leczenia szpitalnego i sanatoryjnego, wpłynie na znaczne zmniejszenie się śmiertelności wśród gruźlików. Rada Naczelna zatwierdziła projekt podziału miasta na 6 okręgów, przyczem każ-

dy okręg przydzielony został do jednej z 6 istniejących poradni przeciwgruźliczych.

Wkońcu Rada Naczelna postanowiła przystąpić do zorganizowania kursów, celem przeszkolenia pielę-

niarek i wywiadowczyń przeciwgruźliczych.

Dla opracowania programu tych kursów wyłoniono specjalną komisję, w której skład weszli: dr. dr. Margolis, Sterling i Tomaszewicz.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

SAMORZĄD STOLECZNY.

Ograniczenie inwestycji miejskich w r. 1929.

Ponieważ niema — przynajmniej dotychczas — żadnych konkretnych nadziei na to, aby miasto mogło liczyć na podobne dochody nadzwyczajne, jakie otrzymało w roku bież. z pożyczki amerykańskiej, ograniczone zostały znacznie projekty robót inwestycyjnych, przedewszystkiem w odniesieniu do inwestycji nierentujących się zupełnie, jakimi są naprz. bruki, ogrody, parki, oświetlenie.

Gdy w budżecie tegorocznym wydziału technicznego przeznaczono na inwestycje przeszło 6 milj. zł., to na rok przyszły suma ta preliminowana jest na 4 i pół milionów złotych. W roku przyszłym roboty inwestycyjne ograniczone zostaną do przedmiotów przedewszystkiem, jako najbardziej zaniedbanych. Bardzo znacznie ograniczone będą inwestycje w śródmieściu, które w roku bieżącym otrzymało bardzo wiele (bruki asfaltowe).

Budżet Warszawy.

Komisja budżetowa, działająca na prawach Magistratu, zakończyła obrady nad preliminarzem budżetu zwyczajnego m. st. Warszawy na rok 1929—30. Budżet zarządu administracyjnego zamyka się w wydatkach i dochodach w sumie zł. 125,561,333 budżet przedsiębiorstw miejskich w sumie zł. 164,331,823.

Budżet zwyczajny zarządu administracyjnego wykazuje przewyżkę

dochodów nad wydatkami w sumie 6.624,706 zł., która ma być przelana do budżetu nadzwyczajnego na pokrycie wydatków na ewentualną walkę z bezrobociem, przewidywanych w wysokości zł. 4,194,000, oraz na częściowe pokrycie wydatków inwestycyjnych miasta.

Uroczystości 10-lecia niepodległości.

Na pokrycie kosztów urządzenia uroczystości, z powodu 10-lecia Niepodległości Polski postanowił Magistrat przeznaczyć sumę 100,000 zł.

Umysłowo - chorzy.

Szpital dla umysłowo-chorych Jona Bożego przepełniony jest 90-ciu chorymi ponad normę, dla których niema pomieszczenia. Zarząd szpitala zmuszony jest odmawiać przyjmowania chorych, którzy ze względu na swój stan są niebezpieczni dla otoczenia i wymagają przymusowej izolacji. Również szpital w Drewnicy przepełniony jest chorymi, wskutek czego niema możliwości przeniesienia spokojniejszych chorych do tego zakładu.

Wydział Opieki Społecznej Magistratu uchwalił część umysłowo-chorych przenieść do przytułku w Górze Kalwarii.

Kanalizacja.

Obecne urządzenia kanalizacyjne wymagają znacznej rozbudowy, gdyż wielka Warszawa obejmuje trzy razy większą powierzchnię oraz liczbę ludności w porównaniu z powierzchnią i ludnością Warszawy z okresu projektowania i budowy obecnej kanalizacji.

Dokonanie tej rozbudowy z uwzględnieniem budowy właściwej kanalizacji Pragi wymaga setek milj. złotych. Jednakże już w r. b. będzie ona zapoczątkowana i skierowana na właściwe tory. Przeszkodą do rychlejszego wykonania tej rozbudowy jest brak dostatecznych fundusów. Na rozbudowę wodociągów i kanalizacji przeznaczona jest podwyżka ceny za spożycie wody i korzystanie z kanałów, jednakże powstałe z tej podwyżki sumy (4 milj. zł.) są niedostateczne, wobec czego roboty inwestycyjne prowadzone są w znacznej mierze (dwie trzecie) z fundusów, uzyskanych z pożyczki amerykańskiej.

Wszystkie kanały i rury kanalizacyjne, zakładane w kierunku Włoch, Młocin, Służewa i t. d., obliczone są w ten sposób, że na przypadek, gdyby się naprz. Młociny dołączyły do Warszawy, mogłyby mieć kanalizację bez konieczności przeprowadzania odpływów dodatkowych. Co się tyczy Pragi, plan jej kanalizowania obejmuje oddzielny punkt programu prac dyrekcji.

Zadrzewienie Warszawy.

Dział ogrodniczy technicznego wydziału Magistratu przystąpił do obsadzenia drzewami ulic, głównie na przedmieściach. Ogółem zasadzonych będzie około 2,000 drzew różnych gatunków (klonów i lip).

Drzewa zasadzone będą na 30-tu ulicach. Główna część robót wykonana będzie obecnie, reszta zaś na wiosnę.

LUBLIN.

W Lublinie zaznacza się wyraźnie żywy rozwój instytucji użyteczności publicznej. Po otwarciu miejskiej elektrowni, w końcu listopada roku bieżącego projektowane jest uruchomienie pierwszej rzeźni eksportowej w Polsce. Rzeźnia ta ma być zaopatrzona we wszystkie nowoczesne urządzenia i obliczona

jest przede wszystkim na wielki eksport bekonów do Anglii oraz mięsa surowego i wędlin do innych krajów.

Dzięki temu doniosłemu posunięciu lubelskich władz miejskich usunięta zostanie główna przeszkoda dla należytego rozwoju eksportu wytworów mięsnych województwa lubelskiego.

BIAŁYSTOK.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej w Białymstoku rozpatrywano sprawozdanie komisji rewizyjnej w sprawie przekroczeń, których dopuścili się niektórzy naczelnicy wydziałów Magistratu.

Przekroczenia polegały na udzielaniu zamówień i asygnowaniu pieniędzy bez uchwały Magistratu i Rady Miejskiej.

Po dyskusji Rada Miejska zatwierdziła sprawozdanie komisji i jednocześnie powzięła uchwałę, stwierdzającą, że Magistrat w obecnym składzie nie jest zdolny do pracy.

Przed głosowaniem nad tą sprawą, prezydent miasta płk. Ostrowski złożył na ręce prezesa Rady Miejskiej rezygnację. Wybory nowego prezydenta miasta i powołanie Magistratu nastąpią niebawem.

BYDGOSZCZ.

Miasto Bydgoszcz postanowiło uczcić rocznicę odzyskania niepodległości przez ustanowienie trzech stypendjów dla uczniów wyższych zakładów naukowych i szkół zawodowych, oraz nagrody w wysokości 5.000 zł., płatnej co trzy lata, a przyznawanej za wybitne dzieła naukowe ewentualnie specjalnie za dzieła, których tematem będą zagadnienia morza.

TORUŃ.

W ubiegłym miesiącu rozpoczęto budowę dwu wielkich gmachów: dla urzędu wojewódzkiego i dla zarządu lasów państwowych. Poza tem przystąpiono do gruntownej przebu-

dowy dworca miejskiego, aby go znacznie rozszerzyć i dostosować do wzmożonego ruchu obecnego.

RADOM.

Dyrekcja poczt i telegrafów przystąpiła do budowy nowego urzędu pocztowo-telegraficznego w Radomiu. Prawdopodobnie budowa nowego gmachu będzie ukończona na wiosnę przyszłego roku. W nowym urządzie ustawione będą automaty telefoniczne.

OSTROWIEC.

W związku z przeprowadzoną z ramienia urzędu wojewódzkiego w Kielcach lustracją gospodarki miejskiej w Ostrowcu, p. Minister Spraw Wewnętrznych zarządził rozwiązanie tamtejszej Rady Miejskiej i złożenie z urzędu wszystkich członków Magistratu..

ŁĘCZYCA.

Dnia 4 b. m. odbyły się w Łęczycy wybory do Rady Miejskiej, które dały następujące wyniki: Lista Nr. 1 (związek zawod. rzem. żyd.) — 2 mandaty, lista Nr. 2 (P.P.S.)—5 mandatów, lista Nr. 3 (stow. kupców ortodoksów) — 1 mandat, lista Nr. 4 (zw. centralny rzem. żyd.) — 1 mandat, lista Nr. 5 (żyd. partja robotn. Poalej-Sjon lewica) — 1 mandat, lista Nr. 7 (żydzi ortodoksi) — 2 mandaty, lista Nr. 8 (żyd. demokracja) — 2 mandaty, lista Nr. 10 (komitet chrz. Ch. D. i N. D.) — 7 mandatów, lista Nr. 11 (N.P.R. lewica i polskie zw. zawod. „Praca”) — 1 mandat, lista Nr. 12 (bezp. blok naprawy gospodarki miejskiej) — 2 mandaty, lista Nr. 13 (lewica robotnicza) — bez mandatu.

KRONIKA ZAGRANICZNA.

WYBORY KOMUNALNE W ANGLJI.

Ostateczny rezultat wyborów do Rad Miejskich w Anglii i Walji, prze prowadzonych w tych dniach, przedstawia się (z wyjątkiem m. Londynu) jak następuje: Konserwatyści zyskali 15 mandatów, stracili 80, liberali zyskali 13 mandatów, stracili 28; Labour Party zyskała 130 — straciła 19, wreszcie niezależni zyskali 10 mandatów, stracili 41.

W samym Londynie Partja Pracy zyskała 60 mandatów, konserwatyści stracili 51, liberałowie stracili 10.

Stronnictwo robotnicze odniosło przy wyborach sukces w całej Anglii, głównie kosztem konserwatywistów.

WOJNA Z GRUŻLICĄ WE FRANCJI.

W parlamencie francuskim postawiono żądanie wypłacenia 350 milionów franków, potrzebnych do wal-

ki z gruźlicą, na którą rocznie umiera we Francji 100.000 osób. Profesor Bernard, który w roku zeszłym zainaugurował katedrę gruźlicy w paryskiej Ecole de Médecine, twierdzi, że na 40 milionów ludności francuskiej chorych na gruźlicę jest pół miliona osób.

Dotychczas Francja wydaje rocznie na zwalczanie tej plagi tylko 17.600.000 franków, a suma ta jest absolutnie niewystarczająca. W całej Francji jest zaledwie 8.000 łóżek szpitalnych dla gruźlików, co jest przyczyną szerzenia się choroby. Minister Loucher obiecał p. Bernard uwzględnienie jego życzeń, a suma 350 milionów franków pozwoli na wzmożenie akcji przeciwgruźliczej.

LUDNOŚĆ PETERSBURGA (LENINGRADU).

W ciągu pierwszych 9 miesięcy bieżącego roku ludność Petersburga wzrosła o 73 tysiące osób. Ludność ta liczy obecnie 1.724,200 osób, w tej liczbie 853.500 mężczyzn i 870.700 kobiet.

PRZETARG.

Magistrat m. Łodzi ogłasza niniejszem przetarg na budowę nowoczesnej parowej cegielni o rocznej produkcji 15 milionów sztuk cegieł.

Oferta winna zawierać:

1. firmy oferowanych maszyn;
2. kalkulację kosztu własnego wyrobu 1000 sztuk cegieł bez uwzględnienia wartości surowca (gliny) i amortyzacji gruntów;
3. najkrótszy termin uruchomienia cegielni.

Oferty obejmują warunki techniczne, podane przez magistrat m. Łodzi: dopuszczalne jest również opracowanie projektów i sporządzenie kosztorysów jako alternatyw.

Magistrat m. Łodzi zastrzega sobie wybór oferenta wzgl. podział prac na kilku oferentów lub nieuwzględnienia żadnej z ofert.

Warunki techniczne, plan sytuacyjny m. Łodzi z uwzględnieniem majątku Rszew, wykaz wyników wierzeń z planem sytuacyjnym otworów — otrzymać można w Magistracie — Wydziale Budownictwa, pokój Nr. 50, Plac Wolności 14, codziennie w godzinach biurowych.

Na żądanie wydaje się próbki gliny.

Do ofert należy załączyć pokwitowanie z Głównej Kasy Miejskiej (Plac Wolności Nr. 14), jako dowód złożenia wadium do depozytu Magistratu m. Łodzi w wysokości dwóch (2) procent oferowanej sumy w gotówce, w papierach procentowych o wartości pupilarnej lub w gwarancjach Banku Gospodarstwa Krajowego.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na budowę cegielni parowej w Rszewie” do Wydziału Budownictwa, Magistratu m. Łodzi, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 50, do dnia 18 (osiemnastego) grudnia 1928 roku wł. do godz. 12-jej tegoż dnia, o godz. 13 nastąpi otwarcie ofert w obecności oferentów lub ich przedstawicieli.

Łódź, dnia 5 listopada 1928 roku.

Magistrat m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi poszukuje dla pracowni rzeźbiarskiej dwuizbowego względnie jednoizbowego widnego lokalu na parterze o wysokości 5 mtr., powierzchni zaś około 120 mtr. kw.

Oferty składać należy w Wydziale Gospodarczym, Plac Wolności 14, pokój 34, w terminie do dnia 15 listopada r. b.

MUZEUM MIEJSKIE

w Łodzi, Piotrkowska 91.

Otwarte codziennie (prócz poniedziałków) od godziny 10-jej do godz. 14-jej i od godz. 16-jej do godz. 19-jej.

W niedziele i święta od godziny 15-jej do godziny 18-jej

Wstęp: dla dorosłych 20 groszy, dla młodzieży 10 groszy.